

Lainvalmisteluosasto
Lainsäädäntöneuvos Ville Hinkkanen

3.10.2017

OM 4/41/2016

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Viite: Asiantuntijapyyntö 28.9.2017 (LiV 5.10.2017 klo 12.00)

Sakkomenettelyn laajentaminen (HE 103/2017 vp)

Tausta

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen strategisen ohjelman (29.5.2015) mukaan hallituskaudella mahdollistetaan tuomioistuinten keskittyminen ydintehtäviin. Ohjelman mukaan alioikeuksista siirretään summaariseen menettelyyn rikosasiat, joista voi seurata sakkoa tai vankeutta enintään kaksi vuotta (hallitusohjelman liite 6, s. 30).

Tuomioistuimet ratkaisevat nykyisin runsaasti selviä ja yksinkertaisia rattijuopumusrikoksia, jotka soveltuisivat käsiteltäväksi sakkomenettelyssä siten, että syyttäjä määräisi sakkorangaistuksen poliisin vaatimuksen perusteella. Rattijuopumukseen liittyvä ajokielto on kuitenkin nykyisin määrättävä käräjäoikeudessa, mikä estää sakkomenettelyn käytön.

Esityksen sisältö

Sakkomenettelyn tosiasiallista käyttöalaa ehdotetaan laajennettavaksi siirtämällä toimivalta ajokieltoseuraamusten määräämiseen kaikilta osin poliisille. Muutoksen johdosta rattijuopumuksia voitaisiin käsitellä sakkomenettelyssä. Ajokielto määrättäisiin syyksi lukevan ratkaisun pohjalta hallinnollisessa menettelyssä.

Poliisin ajokieltomenettelyä yksinkertaistettaisiin siten, että kuulemismenettely voitaisiin käynnistää jo tapahtumapaikalla. Lisäksi väliaikaisessa ajokiellossa olevan henkilön ajokieltoa koskeva päätös voitaisiin antaa tiedoksi tavallisena tiedoksiantona. Poliisin mahdollisuuksia määrätä väliaikainen ajokielto päättymään laajennettaisiin. Muutoksenhaku ajokieltopäätöksiin tapahtuisi vaatimalla oikaisua ja valittamalla sen jälkeen hallinto-oikeuteen. Ajokieltomenettelystä annettaisiin muitakin tarkentavia säännöksiä.

Myös sakkomenettelyä koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettaviksi (mm. suostumuksen keventäminen ja muutoksenhaku).

Vaikutukset

Ehdotus nopeuttaisi rattijuopumusasioiden käsittelyä ja parantaisi siten oikeuden saatavuutta. Noin 5 000 rattijuopumusasiaa siirtyisi tuomioistuinten kirjallisesta menettelystä sakkomenettelyyn. Poliisin vuosittain määräämien ajokieltojen lukumäärä kasvaisi arviolta 17 000:lla. Ajokiellon määrääminen ja oikaisuvaatimusten käsittely kasvattaisi poliisin työmäärää, mutta toisaalta esitutkinnan työmäärä vähenisi arviolta yhtä paljon.

\\ohna01\Data\OM92xx\LAVO\RPY\HENKILÖT\Hinkkanen\Sakkomenettely\HE_103_2017_LiV.docx

Käyntiosoite
Eteläesplanadi 10
HELSINKI

Postiosoite
PL 25
00023 VALTIONEUVOSTO

Puhelin
02951 6001

Faksi
09 1606 7730

Sähköpostiosoite
oikeusministerio@om.fi